

Finansijski izvještaji za period koji se završava 31. decembra 2022. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Pošte Srpske a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2022. godine.....	7
Izveštaj o ostalom rezultatu za period 01.01 - 31.12.2022. godine.....	8
Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2022. - 31.12.2022. godine	10
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2022. godine	11
1. Osnovni podaci o Preduzeću	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	16
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	17
4. Značajne računovodstvene procjene	24
5. Prihodi od pruženih usluga	26
6. Ostali poslovni prihodi.....	26
7. Troškovi materijala, goriva i energije	27
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	27
9. Troškovi proizvodnih usluga	28
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	28
11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	29
12. Rashodi od usklađivanja vrijedosti imovine	30
13. Tekući porez na dobit	30
14. Zarada/(gubitak) po akciji	30
15. Nematerijalna sredstva	31
16. Nekretnine, postrojenja i oprema	32
17. Kratkoročna potraživanja	34
18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	35
19. Kratkoročna razgraničenja	35
20. Kapital.....	36
21. Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije	37
22. Dugoročne obaveze.....	37
23. Kratkoročne finansijske obaveze	39
24. Obaveze iz poslovanja.....	40
25. Obaveze za zarade i naknade zarada	40
26. Kratkoročna rezervisanja i kratkoročna rezervisanja	40
27. Vanbilansna evidencija	41
28. Upravljanje finansijskim rizicima	41
29. Transakcije sa povezanim pravnim licima	42
30. Poreski propisi	42
31. Događaji nakon datuma izvještavanja	42
32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza.....	43
33. Sudski sporovi	43

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Akcionarima privrednog društva Pošte Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pošte Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Preduzeće"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p><i>Prihodi od pruženih usluga (napomena br.5)</i></p> <p>Prihodi od pruženih usluga na domaćem i inostranom tržištu u 2022. godini iskazani su u iznosu od 72.618.944 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od pismonosnih usluga.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda.</p> <p>Takođe, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je usluga pružena u vezi količine i cijene ugovorenih usluga, kao i evidentiranje popusta u procesu generisanja prihoda.</p> <p>MRS pretpostavlja da postoji rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda u okviru svakog revizorskog angažmana. Fokusirali smo se na priznavanje prihoda s obzirom da postoji rizik da je Rukovodstvo namjerno precjenjivalo prihode. Pored toga postoji i rizik da Preduzeće nije evidentiralo transakcije prihoda na pravilan način. Povezane računovodstvene politike, mišljenja i procjene su prikazani u napomeni 3 priloženih finansijskih izvještaja.</p>	<p>Provjerili smo sistem internih kontrola koje je Preduzeće uspostavilo;</p> <p>Testirali smo dizajn i operativnu efikasnost kontrola nad sistemima za evidentiranje prihoda kako bi se odredio obim potrebnih testiranja;</p> <p>Sproveli smo analitičke procedure i identifikovali značajna povećanja/smanjenja u odnosu na prethodni period;</p> <p>Na bazi uzorka sproveli smo testove kontrola i testove detalja za prihode od prodaje usluga;</p> <p>Na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao poštovanje definisanih uslova iz potpisanih ugovora sa kupcima, kao i provjeru priznavanja prihoda u periodu u kom su stvarno nastali;</p> <p>Na bazi uzorka stekli smo razumno uvjerenje da se popusti, ukoliko postoje, pravilno obračunavaju i evidentiraju.</p> <p>Provjerili smo dosljednost primjene politike za priznavanje prihoda tako što smo preispitali računovodstvenu politiku za različite izvore prihoda Preduzeća.</p> <p>Prilikom testiranja nisu uočeni izuzeci.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 31. mart 2023. godine

Isidora Džombić, Direktor
Managing Partner
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2022. u KM	2021. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		257.382	246.616
Prihodi od pruženih usluga	5	72.618.944	67.765.402
Ostali poslovni prihodi	6	4.191.817	4.228.749
		77.068.143	72.240.767
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe		(96.724)	(133.856)
Troškovi materijala, goriva i energije	7	(5.096.861)	(4.317.715)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	(52.421.015)	(47.677.665)
Troškovi proizvodnih usluga	9	(9.357.083)	(10.567.739)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	(3.928.253)	(3.645.024)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	11	(3.484.418)	(3.208.456)
Troškovi poreza		(313.896)	(606.258)
Troškovi doprinosa		(99.933)	(91.136)
		(74.798.183)	(70.247.849)
Poslovni dobitak/(gubitak)		2.269.960	1.992.918
Finansijski prihodi		250.311	258.153
Finansijski rashodi		(218.044)	(184.190)
Ostali prihodi		380.767	551.150
Ostali rashodi		(207.422)	(827.601)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		12.663	4.601
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	12	(688.241)	(258.346)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		99.917	109.282
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(172.538)	(286.670)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		1.727.373	1.359.297
Porez na dobit	13	-	-
Neto dobit/(gubitak)		1.727.373	1.359.297
Zarada po akciji	14	0,0446	0,0351

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Izvještaj o ostalom rezultatu za period 01.01 - 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	2022. u KM	2021. u KM
Neto dobitak/(gubitak) perioda	1.727.373	1.359.297
Ostali dobici/(gubici) u periodu	538.568	520.191
Ukupan dobitak/(gubitak)	2.265.941	1.879.488

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva	15	1.557.322	1.467.912
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	69.230.506	70.810.114
		70.787.828	72.278.026
Tekuća sredstva			
Zalihe i dati avansi		526.804	674.574
Kratkoročna potraživanja	17	8.388.169	7.369.976
Kratkoročni finansijski plasmani		-	4.103
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	18	860.783	740.234
Porez na dodatu vrijednost		3.768	3.905
Kratkoročna razgraničenja	19	2.100.525	1.847.977
		11.880.049	10.640.769
POSLOVNA AKTIVA		82.667.877	82.918.795
Vanbilansna aktiva	27	26.370.587	31.331.435
UKUPNA AKTIVA		109.038.464	114.250.230
Kapital	20		
Osnovni kapital		38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve		27.064.047	27.641.074
Gubitak iz ranijeg perioda		(2.254.315)	(4.133.808)
Ukupan dobitak/(gubitak) tekućeg perioda		2.265.939	1.879.493
		65.829.904	64.140.992
Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije	21	1.356.625	1.100.566
Dugoročne obaveze	22		
Obaveze za dugoročne kredite		1.697.211	-
Ostale dugoročne obaveze		491.148	1.026.946
		2.188.359	1.026.946
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	23	3.063.088	3.678.245
Obaveze iz poslovanja	24	3.585.570	3.890.282
Obaveze za zarade i naknade zarada	25	4.175.516	5.662.928
Druge obaveze		82.525	38.578
Porez na dodatu vrijednost		44.238	47.355
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		57.866	60.257
Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	26	2.284.186	3.272.646
		13.292.989	16.650.291
POSLOVNA PASIVA		82.667.877	82.918.795
Vanbilansna pasiva	27	26.370.587	31.331.435
UKUPNA PASIVA		109.038.464	114.250.230

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2022. - 31.12.2022. godine

	2022. u KM	2021. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	74.254.784	70.781.625
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	1.658.396	1.000.000
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	14.545.963	13.446.401
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(17.506.126)	(17.982.409)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(56.552.404)	(49.371.521)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(198.695)	(171.652)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(23.269)	-
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(15.099.293)	(13.575.068)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.079.356	4.127.376
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	85.415	412.525
Prilivi po osnovu kamata	25.381	42.729
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(2.143.940)	(2.679.715)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(11.762)	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(2.044.906)	(2.224.461)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	3.500.000	-
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	40.420.747	30.831.784
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	3.937	9.831
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.511.614)	(1.686.444)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(41.327.959)	(31.043.340)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.085.111	(1.888.169)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	119.561	14.746
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	740.234	725.197
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovina	2.201	332
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(1.213)	(41)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	860.783	740.234

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2022. godine

	Osnovni kapital	Revalorizaci one rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2020/ 01.01.2021. godine	38.754.233	24.527.755	(4.133.813)	59.148.175
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	1.359.306	1.359.306
Ostali ukupni rezultat za godinu	-	(520.191)	520.191	-
Ostale promjene	-	3.633.511	-	3.633.511
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine	38.754.233	27.641.075	(2.254.316)	64.140.992
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	1.727.373	1.727.373
Ostali ukupni rezultat za godinu	-	-	538.567	538.567
Ostale promjene	-	(577.028)	-	(577.028)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	38.754.233	27.064.047	11.624	65.829.904

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Preduzeću

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinstvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci oznaka i broj upisnika suda: U/I 574/98 dana 02.04.1998. godine izvršen je upis u sudski registar promjene sjedišta koje glasi: Kralja Petra I Karađorđevića br. 8. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske, a.d. banja luka, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

U međuvremenu vršeno je nekoliko izmjena u registraciji radi promjena u nazivu firme, usklađivanja sa nomenklaturom zanimanja, promjena lica za zastupanje i usklađivanja opštih akata sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-001631 od 19.07.2019. godine kao lice ovlašteno za zastupanje upisan je Miladin Radović sa početkom od 09.07.2019. godine i to kao vršilac dužnosti direktora Pošta Srpske ad Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-002017 od 13.09.2019. godine Miladin Radović je ovlašteno lice za zastupanje Preduzeća i to kao direktor Pošta Srpske a.d. Banja Luka.

Osnivači i osnivački kapital

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda od 25.12.2002. godine kojim je izvršen upis statusne promjene - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala prema Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) kao osnivač (Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača) upisano je:

Državni kapital	25.190.566 KM ili 65% broja akcija
Vaučer ponuda	7.750.532 KM ili 20% broja akcija
Fond PIO	3.875.423 KM ili 10% broja akcija
Fond za restituciju	1.937.712 KM ili 5% broja akcija

Ukupno: 38.754.233 KM ili 100%

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV na osnovu zaključenog ugovora, a akcije su uvrštene na slobodno berzansko tržište Banjalučke berze.

Osnovni identifikacioni podaci

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je: 1878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

Poreski broj je: 4400959000002 , PDV broj: 400959000002.

Na osnovu obavijesti Oblasti za računovodstvo i finansije Uprava Preduzeća je donijela 09.03.2022. godine Odluku broj: 1.-766-1/22 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV za 2021. godinu od 5% i isti se koristio i u 2022. godini kao relevantan podatak.

Preduzeće obavlja i poslove spoljno-trgovinskog poslovanja za svoje potrebe i potrebe trećih lica i to:

- a) Spoljno-trgovinski promet, poslovi uvoza i izvoza roba u okviru registrovane djelatnosti,
- b) Izvoz i kupovina u inostranstvu opreme, rezervnih dijelova za uvezenu opremu, reprodukcioni i drugi materijal i pribor,
- c) Usluge u spoljno-trgovinskom prometu, posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga.

Preduzeće je uskladilo opšta akta sa Zakonom o privrednim društvima od 28.12.2010. godine.

Statutom Preduzeća definisano je da Preduzeće svoju djelatnost vrši neposredno ili putem svojih organizacionih dijelova (poslovnih odnosno radnih jedinica), finansijskih organizacija i drugih privrednih subjekata koje osniva.

Dijelovi Preduzeća osnovani u cilju efikasnijeg poslovanja istog, nemaju status pravnog lica.

Normativna osnova

Saglasno odredbama člana 442. stav 3. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08 i 58/09) i člana 1.; 2.; 5. i 54. Zakona o javnim preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04), Skupština akcionara Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka, na sjednici održanoj dana 28.12.2010. godine, donijela je Statut Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (zaveden pod brojem: 1.-4882-3/10 i datumom 28.12.2010. godine).

Djelatnost poštanskog saobraćaja regulisana je Zakonom o poštanskim uslugama Republike Srpske (Sl.gl. RS 30/10 i 38/10). Tehnološki proces obavljanja poštanskog saobraćaja regulisan je pravilnicima o platnom prometu, uputničkom prometu, paketskom prometu.

Organizacija Preduzeća

Organizacija Preduzeća uređuje se posebnim pravilnikom. Pravilnikom o organizaciji rada u Preduzeću za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka uređuje se: tehničko-tehnološka podjela rada u Preduzeću, principi organizacije rada u Preduzeću, kriteriji za organizovanje tehničko-tehnoloških, saobraćajnih i radnih cjelina, kao oblika unutrašnje organizacije Preduzeća, organizacija i djelokrug rada, odnosno poslovi koji se obavljaju u organizacionim dijelovima Preduzeća, organizacija rukovođenja, subordinacije i koordinacije procesa rada, raspored funkcija u organizaciji, uslovi i postupak za promjenu organizacije rada u Preduzeću i druga pitanja od značaja za organizaciju rada.

Prema odredbama Pravilnika, za obavljanje tehničko-tehnoloških poslova iz djelatnosti Preduzeća, kojima se obezbjeđuje uredno i neprekidno odvijanje poštanskog saobraćaja i funkcionisanje Preduzeća kao jedinstvenog poslovnog i pravnog subjekta, utvrđeni su organizacioni dijelovi Preduzeća:

1. Uprava Preduzeća
2. Direkcija Preduzeća
3. Radne jedinice Preduzeća

Upravu Preduzeća čine: direktor i izvršni direktori.

Prema odredbama Pravilnika, za obavljanje tehničko-tehnoloških poslova koncepcijska osnova i opšti prilaz, sa ekonomsko-tehnološkog stanovišta proizvodnje i pružanja usluga, institucijalnom djelovanju i uticaju na poštanski sistem kao javne funkcije, konvencije, aranžmani, bilateralni sporazumi i drugo, međunarodne poštanske regulative, opredjeljuju i integrišu sljedeće poslovne oblasti u Direkciji Preduzeća:

1. Oblast poštanskog saobraćaja,
2. Oblast finansijskih usluga,
3. Oblast informaciono-komunikacionih tehnologija i razvoja,
4. Oblast računovodstva i finansija,
5. Oblast investicija i nabavki,
6. Oblast prodaje i marketinga,
7. Oblast pravnih, opštih i poslova ljudskih resursa.

Osim gore navedenih oblasti u Preduzeću u sklopu Uprave Preduzeća djeluju:

1. Odjeljenje interne revizije,
2. Služba za logistiku,
3. Služba unutrašnje kontrole i
4. Služba za međunarodnu i poštansku saradnju i

Radne jedinice, kao dijelovi Preduzeća, organizuju se kao tehničko-tehnološke, saobraćajne i radne cjeline za vršenje poslova iz djelatnosti Preduzeća na određenom području ili cijelom području Republike Srpske, Distrikta Brčko-BiH. i to:

1. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Banja Luka,
2. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Prijedor,
3. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Doboj,
4. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Brčko,
5. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Bijeljina,
6. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Zvornik,
7. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Sokolac,
8. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Foča,
9. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Trebinje,

Pored nabrojanih Radnih jedinica poštanskog saobraćaja u Preduzeću je organizovana i specijalizovana Radna jedinica poštansko-saobraćajni centar Banja Luka.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Preduzeću za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka od 23.02.2021. godine, broj:1.- 477/21, prema članu 1., uređuju se osnovi (kriterijumi) za utvrđivanje radnih mjesta u Preduzeću, pojam radnog mjesta, stepen složenosti poslova koji se obavljaju na radnom mjestu, uslova za vršenje poslova, popis poslova, osnovi za utvrđivanje potrebnog broja radnika za vršenje poslova radnog mjesta.

Dijelovi Preduzeća osnovani u cilju efikasnijeg poslovanja istog, nemaju status pravnog lica.

Organi Preduzeća prema Statutu su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj: 1.-166-24/19 od 23.08.2019. godine imenovan je Nadzorni odbor Preduzeća u sastavu:

1. Slobodan Gavranović iz Banja Luke, predsjednik,
2. Željko Kovačević iz Banja Luke, zamjenik,
3. Boris Dmitrašinović iz Banja Luke,
4. Jelena Vidović iz Banja Luke i
5. Željko Dubravac iz Čelinka.

Dana 01.10.2020. godine Nadzorni odbor je donio Odluku broj 1.-2736-1/20 kojom je Slobodan Gavranović razriješen dužnosti predsjednika Nadzornog odbora Preduzeća sa danom 18.09.2020. godine, a za predsjednika se imenuje Željko Kovačević, koji je takođe član tekućeg Nadzornog odbora Preduzeća.

Nadzorni odbor u gore navedenom sastavu je bio do 05.03.2021. godine, a odlukom Nadzornog odbora broj: 1.- 421-5/21 od 25.03.2021. godine konstituisan je Privremeni Nadzorni odbor za period od dva mjeseca i to 05.03.2021. godine do 05.05.2021. godine. Po isteku ovog perioda Nadzorni odbor je odlukom broj: 1.-421-15/21 od 04.05.2021. godine ponovo produžio mandat privremenom nadzornom odboru na period od dva mjeseca, a sastav Privremenog Nadzornog odbora je:

1. Neven Stanić, magistar međunarodnih odnosa iz Banja Luke,
2. Boris Dmitrašinić, diplomirani ekonomista iz Banja Luke,
3. Marko Mihajlović, diplomirani inženjer elektrotehnike i računovodstva-specjalista, iz Bijeljine,
4. Dragana Dubajić, master inženjer elektrotehnike i računovodstva iz Bijeljine, i
5. Jelena Vidović, diplomirani pravnik iz Banja Luke.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj 1.-1901-3/21 od 09.07.2021. godine imenovani su članovi Nadzornog odbora Preduzeća.

Skupštine akcionara na 31. decembar 2022. godine

1. Marko Mihajlović, diplomirani inženjer elektrotehnike i računovodstva - specijalista, iz Bijeljine,
2. Neven Stanić, magistar međunarodnih odnosa iz Banja Luke,
3. Dragana Dubajić, master inženjer elektrotehnike i računovodstva iz Bijeljine,
4. Boris Dmitrašinić, diplomirani ekonomista iz Banja Luke, i
5. Aleksandar Vrhovac, master prava iz Banja Luke.

Uprava Preduzeća na 31. decembar 2022. godine

1. Miladin Radović, diplomirani inženjer saobraćaja, direktor Preduzeća,
2. Milenko Vučeta, diplomirani inženjer saobraćaja -izvršni direktor za poštanske i šalterske poslove,
3. Zoran Protić, diplomirani inženjer elektrotehnike – izvršni direktor za informaciono-komunikacione tehnologije, razvoj, prodaju i marketing,
4. Snježana Martić, diplomirani inženjer saobraćaja – izvršni direktor za pravne, opšte poslove, ljudske resurse i investicije,
5. Zoran Vujmilović, diplomirani ekonomista - izvršni direktor za ekonomske i računovodstvene poslove

Odbor za reviziju na 31. decembar 2022. godine

1. Mirjana Šinik, diplomirani ekonomista iz Banja Luke,
2. Gordana Latinović, diplomirani ekonomista iz Gradiške i
3. Jasna Simić, diplomirani ekonomista iz Dervente.

Statutom Preduzeća definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Preduzeća.

Prema podacima Oblasiti za pravne poslove i ljudske resurse Preduzeća broj zaposlenih na dan 31.12.2022. godine je 2.500 od čega 2.401 sa ugovorom o radu na neodređeno, 50 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme (od čega je 17 pripravnika) i 49 radnika je na probnom radu, dok je u uporednom periodu 2022. godine bilo zaposleno 2.466 radnika, od čega 2.388 sa ugovorom o radu na neodređeno, 46 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 32 radnika su pripravnici.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Preduzeća i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 94/15), odnosno sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 59/22 i 129/22).

Uporedni finansijske informacije

Preduzeće je uporedne podatke u priloženim finansijskim izvještajima prikazalo podatke za 2021. godinu koji su zbog primjene novog Pravilnika o kontnom okviru, reklasifikovlo određene pozicije radi usklađivanja sa prezentacijom za 2022. godinu. Navedena reklasifikacija nije imala uticaj na finansijski položaj Preduzeća, kao ni na rezultat.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Preduzeća sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2022. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od njegovih tekućih sredstava za 1.412.940 KM (na 31. decembra 2021. godine iznos od 6.009.522 KM). Ovaj indikator ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Preduzeća u toku redovnih operativnih aktivnosti kroz naplatu potraživanja u dogovorenim rokovima i iznosima.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda, to znači za narednu poslovnu godinu. Pošte Srpske su sačinile i usvojile plan rada što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u narednom periodu. Pošte Srpske predstavljaju Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku. Značaj i ulogu Pošta Srpske prepoznala je Vlada Republike Srpske i Narodna skupština, te je u decembru 2020, 2021. i 2022. godine odobrila subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijene. U skladu sa gore navedenim, i strateški značaj Preduzeća za poštanski saobraćaj, Uprava smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da

je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- Reference na konceptualni okvir (izmjene i dopune MSFI 3);
- Koncesije za iznajmljivanje u vezi sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (Izmjene i dopune MSFI 16) (na snazi za godišnje periode koji počinju 01. aprila 2021);
- Nekretnine, postrojenja i oprema: Prihodi prije namjeravane upotrebe (izmjene i dopune MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema);
- Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (izmjene i dopune MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina);
- Godišnja poboljšanja (ciklus 2018.-2020.);
- Prva primjena zavisnog subjekta (izmjene i dopune MSFI 1 – Prva primjena MSFI);
- Podsticaji najмова (izmjene i dopune MSFI 16 - Lizing);
- Oprezivanje u mjerenju fer vrijednosti (Izmjene i dopune MRS 41 - Poljoprivreda).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Preduzeća. Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- Izmjene i dopune MSFI 17 'Ugovori o osiguranju' (izmjene i dopune MSFI 17 i MSFI 4);
- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja);
- Objelodanjanje računovodstvenih politika (izmjene i dopune MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja);
- Odgođena porezna imovina i obaveze koje proizlaze iz pojedine transakcije (izmjene i dopune MRS 12 – Porez na dobitak).

Rukovodstvo Preduzeća je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Uzimaju se u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,83370	1,72563

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanka tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti vraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope,

korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza, su propisane poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog sredstva priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost sredstava pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostala nematerijalna sredstva, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna sredstva se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna sredstva se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 6,66-33,33%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja nekretnine, naknadno vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se metodom revalorizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Nematerijalna sredstva	6,67 - 40%
Građevinski objekti	1,25 - 5%
Računari i ostala računarska oprema	14 - 25%
Namještaj	10 - 20%
Putnički automobili	15,5%
Teretni automobili	14,3%
Ostala transportna sredstva	11-16%
Mopedi	14 - 14,3%
Klime	16,5%
Ostalo	2-50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Sredstva kulture

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture, sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuju po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Preduzeće utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

Zalihe i dati avansi

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje

vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Preduzeće klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospelja za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje

primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Preduzeće kvartalno vrši procjenu naplativosti potraživanja i utvrđuje očekivane kreditne gubitke.

Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dopijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijeca indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna, ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dopijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

U kratkoročna razgraničenja i rezervisanja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala kratkoročna razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Preduzeća da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih

procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezane za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeraivanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada rukovodstvo Preduzeća dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restruktuiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Preduzeće procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5. Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga	2022. u KM	2021. u KM
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	71.507.907	66.719.981
Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	1.111.037	1.045.421
Ukupno prihodi od pruženih usluga:	72.618.944	67.765.402

Prihodi od pružanja usluga u 2022. godini u iznosu 72.618.944 KM (u 2021. godini u iznosu od 67.765.402 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od pruženih usluga na domaćem tržištu u iznosu od 71.507.907 KM i obuhvataju prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih maraka. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2021. godinu je veća za 4.787.926 KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga i povećanje cijena platnog prometa i poštanskih usluga.

Cijene za obavljanje usluga su utvrđene tarifom na koje daje saglasnost Vlada RS. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 04.08.2022. godine donio Odluku o usvajanju Cjenovnika usluga „Pošta Srpske“, a Vlada Republike Srpske je na dio Cjenovnika koje se odnosi na rezervisane poštanske usluge dala saglasnost Odlukom broj 04/1-012-2-3298/22 od 09.09.2022. godine. Cjenovnik rezervisanih poštanskih usluga objavljen je u Službenom glasniku 23.09.2022. godine (SL.glasnik RS 94/22) i isti se i primjenjuje od 01.10.2022. godine. Nadzorni odbor u Cjenovniku „Pošta Srpske“, Odlukom br. 1.-1803-8/22. godine, dana 16.11.2022. godine vrši izmjenu u djelu „2.7. Finansijske usluge“, u nomenklaturnom stavu 2.7.1. Gotovinske uplate po platnom prometu. Navedene izmjene Cjenovnika se primjenjuju od 01.12.2022. godine.

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2022. u KM	2021. u KM
Prihodi od donacija	84.734	3.619
Prihod od zakupnina	2.318.168	2.350.895
Prihod od dotacija - refundacija bolovanja	590.445	734.191
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	1.198.470	1.140.044
Ukupno ostali poslovni prihodi:	4.191.817	4.228.749

Ostali poslovni prihodi u 2022. godini iznose 4.191.817 KM (u 2021. godini iznose 4.228.749 KM) i odnose se na prihode od donacija, zakupnina, prihode iz namjenskih izvora finansiranja i prihod od dotacija – refundacija bolovanja.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u 2022. godini u iznosu od 1.198.470 KM (u 2021. godini u iznosu od 1.140.044 KM) se najvećim dijelom, u iznosu od 1.150.000 KM, odnose na subvencije za sufinansiranje neprofitabilnih pošta za 2022. godinu.

Prihod od zakupina u 2022. godini je prikazan u narednoj tabeli:

Prihod od zakupina	2022. u KM	2021. u KM
Prihod od zakupina objekata	1.994.036	2.029.295
Prihod od zakupina zemljišta	43.010	95.118
Ostali prihod od zakupina	281.122	226.482
Ukupno prihod od zakupina:	2.318.168	2.350.895

7. Troškovi materijala, goriva i energije

Troškovi materijala, goriva i energije	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi režijskog materijala	2.073.236	1.922.430
Troškovi goriva i energije	3.023.625	2.395.285
Ukupno troškovi materijala, goriva i energije:	5.096.861	4.317.715

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi bruto zarada	33.193.922	29.788.145
Troškovi bruto naknada zarada	7.826.470	6.644.668
Troškovi regresa za godišnji odmor	2.335.923	2.250.618
Troškovi naknada za topli obrok	7.674.560	7.720.557
Troškovi bruto naknada članovima odbora	71.964	69.260
Pomoć zaposlenima za slučaj smrti	148.164	168.367
Troškovi službenog putovanja	58.723	36.731
Troškovi prevoza radnika	638.216	539.791
Troškovi za DPF - na teret radnika	79.396	75.957
Troškovi za DPF - na teret poslodavca	116.095	117.140
Troškovi paušala za mopede	259.915	177.351
Troškovi naknada sindikalnim predstavnicima	17.667	89.080
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	52.421.015	47.677.665

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2022. godini iznose 52.421.015 KM (u 2021. iznose 47.677.665 KM). Stavljajući u odnos troškove bruto zarada i naknada u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu vidljivo je da su troškovi bruto zarada u 2022. godini veći za 3.405.777 KM, kao i troškovi naknada koji su veći u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu za iznos od 1.181.802 KM i to iz razloga što je u 2022. godini bilo povećanje plata u dva navrata i to u januaru i julu 2022. godine, a na osnovu Odluka Uprave Preduzeća.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi transportnih usluga	356.075	2.812.658
Troškovi usluga održavanja	1.858.497	1.492.288
Troškovi zakupa	697.322	564.485
Troškovi reklame i propaganda	150.807	111.838
Troškovi ostalih usluga	6.294.382	5.586.470
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	9.357.083	10.567.739

Troškovi proizvodnih usluga u 2022. godini iznose 9.357.083 KM (u 2021. godini iznose 10.567.739 KM) i najvećim dijelom se odnose na troškove usluga održavanja (u iznosu od 1.858.497 KM) i troškove ostalih usluga (u iznosu od 6.294.382 KM). Troškovi usluga održavanja u 2022. godini u iznosu od 1.858.497 KM (u 2021. godini u iznosu od 1.492.288 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove redovnog održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 671.873 KM, na troškove održavanja softvera u iznosu od 598.986 KM i ostale. Troškovi ostalih usluga u 2022. godini u iznosu od 6.294.382 KM (u 2021. godini u iznosu od 5.586.470 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove međuoperaterske razmjene pismonosnih pošiljaka u iznosu od 5.903.111 KM.

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi amortizacije:		
Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava	207.908	160.024
Troškovi amortizacije materijalnih sredstava	3.204.594	3.162.082
	3.412.502	3.322.106
Troškovi rezervisanja:		
Troškovi rezervisanja za odlazak u penziju	369.769	289.551
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	145.982	33.367
	515.751	322.918
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	3.928.253	3.645.024

Troškovi amortizacije i rezervisanja u 2022. godini iznose 3.928.253 KM (u 2021. godini iznose 3.645.024 KM) i odnose se na troškove amortizacija i na troškove rezervisanja. Troškovi amortizacije u iznosu od 3.412.502 KM (u 2021. godini u iznosu od 3.322.106 KM) odnose se na amortizaciju nematerijalnih sredstava, amortizaciju građevinskih objekata i amortizaciju opreme.

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi platnog prometa	1.781.592	1.618.304
Troškovi premije osiguranja	464.009	519.062
Troškovi neproizvodnih usluga (licence, advokatske usluge, usluge čišćenja itd.)	645.916	530.822
Troškovi članarina	334.980	306.705
Troškovi reprezentacije	63.075	45.486
Ostali nematerijalni troškovi	194.846	188.077
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	3.484.418	3.208.456

Nematerijalni troškovi u 2022. godini u iznosu od 3.484.418 KM (u 2021. godini u iznosu od 3.208.456 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove platnog prometa u iznosu od 1.781.592 KM (u 2021. godini u iznosu od 1.618.304 KM), te na troškove neproizvodnih usluga, troškove premija osiguranja, troškove članarina, troškove reprezentacije i ostale nematerijalne troškove.

12. Rashodi od usklađivanja vrijedosti imovine

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	2022. u KM	2021. u KM
Obezbvredjenje patenata, licenci i sličnih prava	18.492	-
Obezbvredjenje zemljišta	-	140.474
Obezbvredjenje objekata koji se vode po nabavnoj vrijednosti	50.507	121.872
Obezbvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi	619.242	-
Ukupno rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine:	688.241	258.346

Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, službene i zaštitne odjece i obuće i auto guma u upotrebi, a na osnovu izvršenog popisa, predložila je umanjeње Investicije Stambeno – poslovni kompleks Sokolac za iznos od 619.242 KM na teret troškova, a na osnovi procjene „Vralinvest“ d.o.o. Banja Luka.

Nadzorni odbor Preduzeća je Odlukom br. 1.-3853-3/22 od 21.02.2023. godine i usvojio navedeni prijedlog.

Služba knjigovodstva je nalogom br. RN 01/2200002504 od 31.12.2022. godine izvršila knjiženje navedene Odluke, odnosno obezbvredjenje ove investicije za iznos od 619.242 KM

13. Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit	2022. u KM	2021. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	1.727.373	1.359.297
Korekcija za poreske svrhe	(182.457)	(839.243)
Poreski dobitak/(gubitak)	1.544.916	520.054
Preneseni poreski gubitak	(1.544.916)	(520.054)
Neto poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

14. Zarada/(gubitak) po akciji

Zarada/(gubitak) po akciji	2022. u KM	2021. u KM
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	1.727.373	1.359.297
Prosječan ponderisani broj akcija	38.754.233	38.754.233
Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:	0,0446	0,0351

15. Nematerijalna sredstva

	Ostala nematerijalna sredstva	Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 01.01.2021. godine	2.466.293	967.348	3.433.641
Nabavka	385.828	294.686	680.514
Prodaja i rashodovanja	(73.788)	(811.230)	(885.018)
Prenos na materijalna sredstva	-	(69.302)	(69.302)
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine	2.778.333	381.502	3.159.835
Nabavka	-	240.257	240.257
Prenos sa materijalnih sredstava na nematerijalna sredstva	411.936	-	411.936
Prenos sa nematerijalnih na materijalna sredstva	-	(336.384)	(336.384)
Otpis i rashodovanje	(81.386)	-	(81.386)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	3.108.883	285.375	3.394.258
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 01.01.2021. godine	1.605.687	-	1.605.687
Amortizacija	160.024	-	160.024
Prodaja u periodu i rashodovanje	(73.788)	-	(73.788)
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine	1.691.923	-	1.691.923
Amortizacija	207.907	-	207.907
Prodaja u periodu i rashodovanje	(62.894)	-	(62.894)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	1.836.936	-	1.836.936
SADAŠNJA VRIJEDNOST			
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	1.086.410	381.502	1.467.912
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	1.271.947	285.375	1.557.322

U toku 2022. godine izvršena je nabavka licenci u iznosu od 411.936 KM. Prema popisu sa 31. decembra 2022. godine izvršeno je rashodovanje licenci nabavne vrijednosti u iznosu od 81.386 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 62.894 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 18.492 KM.

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Sredstva kulture	Avansi i NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	14.524.730	91.740.212	29.406.727	550.091	1.353.320	137.575.080
Nabavka/povećanje	-	501.594	1.753.303	4.602	(37.623)	2.221.876
Procjena vrijednosti	2.035.442	(6.597.436)	-	-	-	(4.561.994)
Popis/usklađivanje/rashodovanje	85.092	(169.515)	(2.647.308)	-	(221.905)	(2.953.636)
Prodaja	(347.305)	(91.943)	-	-	-	(439.248)
Prenos na zalihe	-	-	-	-	(25.109)	(25.109)
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine	16.297.959	85.382.912	28.512.722	554.693	1.068.683	131.816.969
Nabavka u toku perioda	-	-	-	-	2.462.363	2.462.363
Povećanje po popisu	41.991	29.250	390	12.663	-	84.294
Aktiviranje	-	220.234	1.997.413	-	(2.217.647)	-
Usaglašavanje po popisu	(13.560)	7.803	-	-	-	(5.757)
Prenos sa nematerijalnih na materijalna sredstva	-	-	-	-	336.384	336.384
Prenos sa materijalnih sredstava na nematerijalna sredstva	-	-	-	-	(411.936)	(411.936)
Otpis i rashodovanje	(22.536)	(255.058)	(2.007.531)	-	(619.344)	(2.904.469)
Stanje na dan 31.12.2022.	16.303.854	85.385.141	28.502.994	567.356	618.503	131.377.848
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	-	46.782.557	21.975.910	-	229.366	68.987.833
Amortizacija	-	1.089.682	2.079.136	-	-	3.168.818
Procjena	-	(8.256.092)	-	-	-	(8.256.092)
Popis/usklađivanje/rashodovanje	-	(99.143)	(2.531.953)	-	(221.905)	(2.853.001)
Prodaja	-	(40.703)	-	-	-	(40.703)
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022. godine	-	39.476.301	21.523.093	-	7.461	61.006.855
Amortizacija	-	1.083.738	2.119.716	-	-	3.203.454
Usklađivanje	-	1.140	-	-	-	1.140
Rashodovanje	-	(114.017)	(1.950.090)	-	-	(2.064.107)
Stanje na dan 31.12.2022.	-	40.447.162	21.692.719	-	7.461	62.147.342
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	16.297.959	45.906.611	6.989.629	554.693	1.061.222	70.810.114
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	16.303.854	44.937.979	6.810.275	567.356	611.042	69.230.506

Po osnovu potpisanog Reprograma (veza napomena 22 i napomena 23), u korist Ministarstva finansija - Poreska uprava RS, upisane su hipoteke na sljedeće nepokretnosti:

1. nekretnina k.č.br. 3124/1 upisana u zk.ul.br.26 k.o. Bileća-Grad.
2. nekretnina k.č.br. 8/31 upisanoj u zk.ul.br. 1903 ko. SP Modriča.
3. poslovni prostor u Brodu, ulica Svetog Save br.50 (3GR-1/1-2)
4. poslovni prostor u Brodu, ulica Svetog Save br.50 (PR-1).

Prema podacima Oblasti za pravne poslove Preduzeća na dan 31.12.2022. godine Pošte Srpske posjeduju vlasničku dokumentaciju za 84,95% nepokretnosti, dok se za 15,05% nepokretnosti još uvijek vode aktivnosti oko uknjižavanja i obezbjeđivanja vlasničke dokumentacije.

Promjene i kretanje na računima nabavne vrijednosti, ispravke vrijednosti i sadašnje vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, avansa i osnovnih sredstava u pripremi za 2022. godinu prikazani su u prethodnoj tabeli.

Značajnija pozicija koja je evidentirana na osnovnim sredstvima u pripremi, a koja je započeta 2001. godine je Investicija stambeno- poslovni objekat na Sokocu u vrijednosti od 976.483 KM. Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, službene i zaštitne odjeće i obuće i auto guma u upotrebi Direkcije Preduzeća predložila je umanjene Investicije Stambeno – poslovni kompleks Sokolac za iznos od 619.242 KM na teret troškova, a na osnovu procjene „Vralinvest“ d.o.o. Banja Luka. Centralna popisna komisija je ovaj prijedlog usvojila u konačan Izvještaj o popisu i predložila usvajanje istog, što je Nadzorni odbor Preduzeća svojom Odlukom broj: 1.-3853-3/22 od 21.02.2023. godine i usvojio.

Konačan iznos ove investicije u toku nakon obezvređenja sa 31.12.2022. godine iznosi 357.241 KM.

Potraživanja za date avanse u iznosu od 7.460,68 KM se odnose na dati avans Hidrogradnja Istočno Sarajevo. Za povrat ovog avansa je pokrenut sudski postupak.

Povećanje na zemljištu u 2022. godini u iznosu od 41.991 KM (Zemljište Laktaši i Gnionica) odnosi se na usklađivanje površina po popisu i uknjižavanje zemljišta koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama Preduzeća, ali za koja postoje vlasnička dokumenta. Isknjižavanje zemljišta u 2022. godini je vršeno radi prodaje zemljišta (Zemljište Laktaši i Doboje) u iznosu od 22.536 KM i isknjižavanje po popisu u iznosu od 13.560 KM (Zemljište Blatnica) sa 31.12.2022. godine, odnosno usklađivanje stanja i kvadratura u Poslovnim knjigama sa evidencijama u zemljišnim knjigama.

Ulaganja u opremu u 2022. godini iznose 1.997.413 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računarske opreme, poštanske opreme i namještaja. Po popisu sa 31.12.2022. godine, rashodovano je opreme u iznosu od 2.007.531 KM nabavne vrijednosti, ispravke vrijednosti 1.950.090 KM, odnosno sadašnje vrijednosti od 57.441 KM. Radi se o opremi koja je dotrajala i neupotrebljiva.

Na sredstvima kulture se vode sredstva koja imaju umjetničku vrijednost (slike, tepisi, filatelija) i u toku 2022. godine ova imovina je povećana za 12.663 KM, a odnosi se na povećanje stalne zbirke za novo izdate serije poštanskih maraka u 2022. godini tako da je stanje na ovom sintetičkom kontu sa 31. decembra 2022. godine 567.356 KM.

17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Kupci u zemlji	7.166.553	6.496.145
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji</i>	<i>(281.062)</i>	<i>(377.114)</i>
Ukupno kupci u zemlji	6.885.491	6.119.031
Kupci u inostranstvu	19.790	26.741
Druga kratkoročna potraživanja	3.332.597	3.086.961
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u ino i drugih kratkoročnih potraživanja</i>	<i>(1.850.005)</i>	<i>(1.862.811)</i>
Ukupno kupci u inostranstvu i druga kratkoročna potraživanja	1.502.382	1.250.891
Potraživanja iz specifičnih poslova	296	54
Ukupno kratkoročna potraživanja:	8.388.169	7.369.976

Pregled najvećih kupaca na dan 31.12.2022. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Pregled najvećih kupaca	31.12.2022. u KM
Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka	976.271
MH Elektroprivreda Republike Srpske a.d. Trebinje	812.882
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske	757.259
JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo	560.962
Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske	296.731
REP. UPRAVA ZA GPP	199.618
Blicnet d.o.o. Banja Luka	195.223
JP Radio Televizija Republike Srpske Banja Luka	192.767
Ministarstvo rada i boračko - invalidske zaštite Republike Srpske	168.684

Struktura drugih kratkoročnih potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Potraživanja od zaposlenih	89.106	81.005
Potraživanja od državnih organa – Vlada Republike Srpske	1.166.667	1.000.000
Potraživanje od Fonda za zapošljavanje	115.617	22.194
Potraživanja Fond PIO	65.419	58.953
Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	48.048	71.424
Ostala kratkoročna potraživanja	1.847.740	1.853.385
Ukupno druga kratkoročna potraživanja:	3.332.597	3.086.961

18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	448.529	196.991
Poslovni račun - strana valuta	54.006	199.081
Izdvojena sredstva	358.007	344.162
Glavna blagajna	242	-
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	860.783	740.234

19. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.829.487	1.558.301
Unaprijed plaćeni troškovi	271.038	289.676
Ukupno kratkoročna razgraničenja:	2.100.525	1.847.977

Kratkoročna razgraničenja na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2.100.525 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 1.847.977 KM) odnose se na razgraničene unaprijed plaćene troškove ogreva, troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2022. godinu.

20. Kapital

Kapital	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Akcijski kapital	38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve	27.064.047	27.641.074
Neraspoređeni dobitak	538.567	520.191
Neto dobitak/(gubitak) tekuće godine	1.727.372	1.359.302
Gubitak iz ranijih godina	(2.254.315)	(4.133.808)
Ukupno kapital:	65.829.904	64.140.992

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 38.754.233 KM i sastoji se od akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM.

Struktura osnovnog kapitala Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine data je u narednom pregledu:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
Državni kapital a.d.Banja Luka	25.190.566	65,00
Vaučer ponuda	7.750.532	20,00
PREF a.d. Banja Luka	3.875.423	10,00
Fond za restituciju a.d.Banja Luka	1.937.712	5,00
Ukupno osnovni kapital:	38.754.233	100,00

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2022. godine iskazane su u iznosu od 27.064.047 KM (na dan 31. decembra 2021. godine iznos 27.641.074 KM). Neraspoređeni dobitak u 2022. godini u iznosu od 538.568 KM se odnosi na ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalnih sredstava. Ovim sredstvima pokriven je gubitak iz prethodnih godina u iznosu od 2.254.315 KM.

21. Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije

Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19	748.274	608.008
Rezervisanja razgraničenih primljenih donacija – oprema za mjerenje kvaliteta	82.750	107.905
Ostala rezervisanja i novouknjiženi objekti	379.619	351.286
Rezervisanja za sudske sporove	145.982	33.367
Ukupno dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije:	1.356.625	1.100.566

U nastavku je kretanje na rezervisanjima po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19 i po osnovu sudskih sporova:

Kretanje na rezervisanjima	Otpremnine i jubilarne nagrade	Sudski sporovi
Stanje na dan 01. januara 2022. godine	608.008	33.367
Rezervisanja u toku godine na teret rashoda	369.770	145.982
Smanjenje rezervisanja po osnovu isplata	(229.504)	(33.367)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	748.274	145.982

22. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dugoročni krediti u zemlji – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka	2.846.892	-
<i>Tekuće dospjeće dugoročnog kredita u zemlji – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka (veza napomena 23)</i>	<i>(1.149.681)</i>	<i>-</i>
Ukupno obaveze za dugoročne kredite:	1.697.211	
Dugoročne obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	1.026.946	1.562.744
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava (veza napomena 23)</i>	<i>(535.798)</i>	<i>(535.798)</i>
Ukupno ostale dugoročne obaveze:	491.148	1.026.946

Dugoročne obaveze	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dugoročni krediti u zemlji – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka	2.846.892	-
<i>Tekuće dospjeće dugoročnog kredita u zemlji – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka (veza napomena 23)</i>	<i>(1.149.681)</i>	-
Ukupno obaveze za dugoročne kredite:	1.697.211	
Ukupno dugoročne obaveze:	2.188.359	1.026.946

Preduzeće je 31.05.2022. godine zaključilo Ugovor o dugoročnom kreditu za obrtna sredstva bez valutne klauzule broj NO-162/22 sa Bankom Poštanske Štedionice a.d. Banja Luka, sa fiksnom kamatnom stopom od 3,41% i rokom trajanja od 36 mjeseci.

U Poštama Srpske u avgustu 2018. godine Poreska uprava Republike Srpske je kontrolisala zakonitost poslovanja Pošta Srpske iz oblasti poreza i doprinosa za period od 1. maja 2014. do 30. juna 2018. godine. Nakon obavljene kontrole Poreska uprava je izdala Rješenje Inspektora Poreske uprave Republike Srpske broj: 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 od 13.11.2018. godine po kojem je naloženo plaćanje ukupno utvrđene poreske obaveze za kontrolisani period od 1.279.896 KM glavnog duga, te 1.399.093 KM kamate, što ukupno iznosi 2.678.990 KM.

Pošte Srpske su, na gore navedeno Rješenje 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018, uložile Žalbu Ministarstvu finansija Republike Srpske. Uprava Preduzeća je dana 10. oktobra 2019. godine pod brojem: 1.-3351-5/18 donijela Odluku da se iznos od 1.573.725,95 KM na ime komunalne takse po Rješenju poreske uprave knjiži u poslovne knjige Preduzeća u 2019. godini, jer je žalba Pošta Srpske izjavljena Ministarstvu finansija za obračunatu komunalnu taksu odbijena kao neosnovana. Po ovom Rješenju Ministarstva finansija pokrenut je upravni spor kod Okružnog suda Republike Srpske.

Dana 25.11.2019. godine pod brojem 06.05/411-104-4/19 Ministarstvo finansija Republike Srpske izdalo Rješenje o odgodi plaćanja ukupnog poreskog duga po Rješenju Poreske uprave (obračunata kamata na kašnjenje plaćanja poreza i doprinosa na plate i neplaćena komunalna taksa za period 2014-2018. godina) i ovim rješenjem je odobreno Poštama Srpske da ukupan dug u iznosu od 2.678.990,44 KM sa obračunatom kamatom od 398.260,77 KM za period od datuma navedenog u Rješenju Poreske uprave RS do konačne otplate duga 25.11.2024. godine plate u 60 rata u mjesečnom iznosu od 51.288 KM.

23. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Kratkoročni krediti - Nova banka a.d. Banja Luka	-	75.000
Kratkoročni krediti – overdraft - Intesa San Paolo a.d. Banja Luka	-	1.445.940
Kratkoročni krediti – overdraft - Nova banka a.d. Banja Luka	-	763.001
Kratkoročni kredit – overdraft – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka	1.377.609	-
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva za godinu dana – Nova banka a.d. Banja Luka	-	858.506
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva do godinu dana – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka	1.149.681	-
Obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	535.798	535.798
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	3.063.088	3.678.245

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 3.063.088 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 3.678.245 KM) se najvećim dijelom odnose na kratkoročni kredit – overdraft kod Banka Poštanska Štedionica a.d. Banja Luka. Ugovori o overdraft kreditima namijenjeni su za održavanje tekuće likvidnosti, odnosno finansiranja obrtnog kapitala. U ukupnom iznosu kratkoročnih finansijskih obaveza uključeno je i tekuće dospijeće (dio dugoročnog kredita koji dospijeva u toku od 12 mjeseci) dugoročnog kredita kod Banke Poštanske Štedionice a.d. Banja Luka u iznosu od 1.149.681 KM (veza napomena 22).

24. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	238.212	197.441
Dobavljači iz Republike Srpske	2.478.439	2.705.807
Dobavljači iz Federacije BiH	646.657	670.038
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	5.858	5.476
Dobavljači iz inostranstva	199.576	299.649
Ostale obaveze iz poslovanja	16.828	11.871
Ukupno obaveze iz poslovanja:	3.585.570	3.890.282

25. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Obaveze za doprinose i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	750.798	2.677.974
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	2.463.086	2.098.186
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	116.095	127.834
Obaveze za ostala neto lična primanja	739.449	597.133
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	77.436	138.959
Obaveze za porez na ostala lična primanja	28.652	22.842
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	4.175.516	5.662.928

26. Kratkoročna rezervisanja i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Kratkoročna razgraničenja za regres	905.062	2.050.772
Obračunati rashodi perioda	1.280.885	1.202.103
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja	25.039	13.718
Razgraničeni prihodi po osnovu finansiranja zapošljavanja radnika	73.200	6.053
Ukupno kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja:	2.284.186	3.272.646

Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2.284.186 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 3.272.646 KM) najvećim dijelom se odnose na obračunate troškove za 2022. godinu za koje još uvijek nisu pristigle fakture, potraživanja od radnika, razgraničenih prihoda po osnovu zapošljavanja radnika, razgraničenih prihoda po osnovu potraživanja od bivših radnika i regresa koji nije isplaćen do 31. decembra 2022. godine.

27. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 26.370.587 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 31.331.435 KM) obuhvata evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartice dopune Mobis-a, robu koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartice u depou, transakcione račune preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, evidencija imovine date pod hipoteku za reprogram poreskih obaveza, konta za praćenje štampe obrazaca u dokumentacionom centru, date hipoteke i slično.

28. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Preduzeća u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Preduzeće ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Preduzeće nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca, koji su u najvećem dijelu budžetski korisnici, javni fondovi i opštine.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao opasnost od neusklađenosti dospijuća sredstava i obaveza po izvorima što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Na dan 31. decembra 2022. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su 13.292.989 KM, dok su tekuća sredstva iskazana u iznosu od 11.880.049 KM, što ukazuje na činjenicu da su kratkoročne obaveze veće od tekućih sredstava za 1.412.940 KM (na dan 31. decembra 2021. godine kratkoročne obaveze veće od tekućih sredstava za 6.009.522 KM). Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Preduzeća da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Preduzeća analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Ukupna zaduženost	5.251.447	4.705.191
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(860.783)	(740.234)
Neto zaduženost	4.390.664	3.964.957
Kapital	65.829.904	64.140.992
Ukupan kapital	70.220.568	68.105.949
Pokazatelj zaduženosti	6,25%	5,82%

29. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prema podacima dobijenim od Oblasti za pravne poslove Pošta Srpske, na dan 31. decembra 2022. godine, Preduzeće nema zaključenih ugovora, odnosno transakcija sa povezanim licima, koje bi dovele do sukoba interesa i onemogućile normalno poslovanje Preduzeća, a u skladu sa internim aktima Preduzeća.

30. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Prema Izjavi Uprave, Preduzeće u toku 2022. godine nije imalo kontrolu Poreske uprave i UIO.

31. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2022. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih.

32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

33. Sudski sporovi

Prema Izjavi Oblasti za pravne, opšte i poslove ljudskih resursa Preduzeća, na dan 31. decembra 2022. godine protiv Preduzeća se vodi ukupno 24 sudskih sporovi sa ukupnom vrijednosti od 850.638 KM (bez kamate).

Nakon izvršene analize sudskih sporova koji se vode po tužbama trećih lica protiv Preduzeća, procjena rukovodstva je da su potencijalne obaveze za slučaj da se izgubi spor materijalno beznačajan, odnosno procjena je da potencijalna obaveza može iznositi 145.982 KM. Na osnovu prethodno navedenog Preduzeće je na dan 31. decembra 2022. godine izvršilo rezervisanje po osnovu sudskih sporova u ukupnom iznosu od 145.982 KM (napomena 21).

Na dan 31. decembra 2022. godine, Preduzeće se pojavljuje kao tužilac u 692 sudska spora sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 2.839.456 KM.

Odgovorno lice